

Kamu Dış Borç Piyasalarının Varlığı ve Reform Teklifleri

Özet

Kamu dış borç piyasaları devletler ile özel kişilerin bulunduğu uluslararası borç piyasalarıdır. Bu piyasaların 3 ana unsuru vardır: Kreditorler, devletler, ödünç verilecek finansal fonlar. Kamu dış borç piyasalarının varlığını devam ettirebilmesi sözkonusu 3 ana unsurun gelecekte de var olmasını gerektirir.

Çalışmamızda kamu dış borç piyasalarının gelecekte de var olabilmesi ve reformlar üzerine odaklanılmıştır. Teklif edilen reformlar şunlardır: (1) uluslararası iflas (borç) mahkemesi ihdas edilmesi, (2) kamu dış borç piyasalarında geleneksel teminatlı borç verme sistemine geçilmesi, (3) kreditorler arasında “koordinasyon” ve “bedavacılık” probleminin çözülmesi, (4) müzakerelere 3. tarafın dâhil olması, (5) orijinal borç sözleşmelerine “eşit muamele”, “kıdemlilik-önceliklilik” gibi prensiplerin girmesi, (6) kreditorlerin borç verdikleri hükümetin başka kreditorlerden yeni borç almasını kontrol edebilmesi, (7) uluslararası son ödünç verici merciin varlığı, (8) uluslararası finansal murakabe sisteminin kurulması, (9) hem stratejik ve normal acziyet hem de ödeyebilme ve likidite acziyetleri arasında ayırım yapılması, (10) likidite krizini yatıştırmak ve krizden çıkış için borçlu hükümete uluslararası piyasalardan taze ödünç sağlanması, (11) gelişmekte olan ülkelerin birikmiş dış borçlarının yeniden yapılandırılarak dış borç indirimine gidilmesi ve vadelerinin uzatılması.

Anahtar Kelimeler: *Dış borç krizi, uluslararası iflas mahkemesi, dış borç indirimi, finansal kriz, kamu dış borç piyasası, Amprik Ağaç*

Surviving of Sovereign External Debt Markets in the Future and Reform's Suggestions

Abstract

Sovereign markets are the international debt markets in which sovereign governments and private persons come together. There are 3 main fundamentals of these markets. They are those: creditors, sovereign governments, and the financial funds in order to be given as loans. Surviving of the sovereign markets in the future requires that the existence of all 3 fundamentals survive also in the future.

In our paper it was focused on the surviving of the sovereign markets in the future, and the reforms required. The reforms suggested were ordered as that: (1) the establishment of an international bankruptcy (debt) court, (2) the transition to the traditional collaterally lending debt system in the sovereign markets, (3) the solution of the “coordination” and “free-rider” problems amongs creditors, (4) introduction of third gamer to the bargaining of debts between creditors and borrowers, (5) introduction of the “parri passu”, “seniority”, etc. principals to the orijinal debt contracts, (6) the creditor's controlling the borrower's new borrowing from another creditor in order to prevent the increase in the total external debt burden of the borrower, (7) the existence of “the international lender of last resort”, (8) the foundation of an international financial supervisory-regulatory system about international sovereign markets, (9) making differ both normal default from stratejic default and also the liquidity default from solvency default, (10) providing new loan from international markets in order to calm down the liquidity crisis and to recover from the crisis, (11) both the reduction in the external debt of the developping countries and making lengthen the average maturity of the debts.

Keywords: *Sovereign debt crisis, international bankruptcy court, reduction of foreign debt, financial crisis, sovereign markets, Ampirical Tree Method*

Cengiz SAMUR¹

¹ Yrd. Doç. Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, cengizsamur@yahoo.com